Porto ryczałtem opłacone.

WYCHODZI RAZ W TYGODNIU

PRZEGLĄD KUPIECKI

ORGAN KRAKOWSKIEGO TOWARZYSZENIA KUPCÓW

Cena abonamentu:

Abonament roczny	mk. 160--
„ półroczny	„ 80--
„ kwartalny	„ 40--
Cena numeru pojedynczego .	„ 4--

Ogłoszenie: mk.

Wiersz petitowy lub jego miejsce	4--
„ „ na okładce	„ 5--
„ „ pod nadesłane	8--

Redakcya i Administracya

KRAKÓW, ULICA GRODZKA 43.

TELEFON Nr. 3267.

Godz. urzędowe Redakcji od 6–7 wieczór.

Rękopisów Redakcja nie zwraca.

Rok II. | Kraków, dnia 15 października 1920. | Nr. 31

Kilka uwag w kwestyi walki z drożyzną.

Straszliwa wojna uczyniła z kwitnącego do niedawna handlu i przemysłu prawdziwe cmentarzysko i dziś po 150 letniej niewoli Ojczyzna nasza stanęła przed trudnem i żmudnem zadaniem nietylko zapewnienia granic i skonsolidowania życia politycznego, lecz przed zadaniem równie ważnem jak **odbudowy gospodarczej.** Żyjemy w dalszym ciągu w okresie kryzysu gospodarczego, którego najcharakterystyczniejszym objawem jest **rosnąca ustawicznie drożyzna** towarów a nawet **zupełne zanikanie** całego szeregu artykułów handlowych z obiegu. Przypływ fali drożyźnianej się wzmaga. Czyżby perspektywa pokoju z Rosyą sowiecką działać miała w ten sposób na nasz rynek towarowy?

Bardzo wątpimy.

Zniszczenie kraju, dokonane przez najazd bolszewicki, ciąży dziś nad całą naszą sytuacyą gospodarczą. Żniwa, na które tak liczyliśmy nie zabezpieczyły nam aprowizacji, podzielili się z nami nasi wrogowie. Ażeby zapobiedz dotkliwej dla społeczeństwa drożyźnie, wykreśla rząd ceny maksymalne. Niestety, ceny te, które niezawsze wyznaczone bywają w porozumieniu z czynnikami zainteresowanymi (z producentami i kupcami) nie mogą być uznawane, wskutek czego producent czy kupiec rezygnuje z podaży danego artykułu, by nie narażać się na straty względnie uniknąć konfliktu z Urzędem walki z lichwą i spekulacyą, stąd też i zanik wielkiej części artykułów z rynku towarowego. Trudno osądzić kto tu winien. Czy rząd, który nie zmienia niestosownych cen, czy kupiec, który nie może sprzedawać po cenach wyznaczonych, obstając przy bardzo minimalnym zysku czy też producent, proponujący kupcowi takie ceny, iż ten ostatni nie jest w stanie kupić i sprzedać, chcąc się stosować do cen wyznaczonych, cen maksymalnych, a przecież żaden szanujący się kupiec inaczej towaru nie sprzedaje jak tylko po cenach dopuszczalnych. Na pytania te trudno odpowiedzieć, należałoby rzeczy indywidualizować i badać oddzielnie poszczególne towary.

Chodzi nam tu o co innego, a mianowicie o kilka uwag ogólnych w kwestji walki z drożyzną. Najradykalniejszym warunkiem powodzenia jest bezsprzecznie i niczem zwalczany być nie mogący pewnik ekonomiczny **wolny handel.** Skoro jednak błędna nasza polityka gospodarcza prawem tem kierować się nie chce, lecz ogranicza handel całą siecią ustaw i rozporządzeń prohibicyjnych, to czynniki miarodajne **powinny w tym wypadku działać jedynie w porozumieniu z producentami i kupcami,** którzy przy takiej skoordynowanej pracy będą w stanie poprzeć rząd w jego zamierzeniach, bo przecież tak producenci jak i kupcy są też konsumentami, a więc czynnikiem zainteresowanym. Zniknęłaby wówczas ta niesłuszna i niczem nieuzasadniona nienawiść, którą społeczeństwo czuje do całego kupiectwa. Nienawiść ta wywołuje ostre walki ekonomiczne, podsycane ciążącą nad nami jak zmora drożyzną, prowadzi do przewrotu socyalno-gospodarczego, który **gubi kraj,** a przedewszystkiem **niszczy cały stan kupiecki.**

Organizacye zawodowe kupców czuwają nad dobrem imieniem swych członków i separują od siebie szakali wojennych, ale rząd nie może również lekceważyć praw życia ekonomicznego i wydawać takie rozporządzenia, które prysnąć muszą w zetknięciu się z rzeczywistością. Rząd **nie może i nie powinien lekceważyć głosu** tak poważnej organizacji zawodowej, jaką jest **organizacja kupców.** Oddzidziczyliśmy po zaborcach nieudolną biurokracyę, różne centrale, syndykaty, biura, urzędy itp., chwasty, których działalność destrukcyjna nasuwa głębokie refleksye.

Centrale panoszą się nadal zasilane ludźmi niefachowymi bez doświadczenia; ruguje się ze wszystkich placówek rzetelne i doświadczone kupiectwo, dowóz towarów uniemożliwiają liczne i nieracyonalne przywileje.

Nie sądzimy również, ażeby **nadmiar władz** prowadził do celu, raczej **wprowadza tylko chaos i zamęt** w stosunki gospodarcze, dezorganizuje i niepokoi tylko kupców, ułatwia zaś proceder kupcom anonimowym. Obok U. w. z l. działa także policja, która nie będąc dostatecznie kompetentną **„odkrywa"** nieraz legalne składy towarów. Jakżeż kupcy zaopatrywać mają ludność w towary, skoro posiadanie **legalnego magazynu towarowego** ściąga interwencyę policji? Podobnych przykładów jest wiele. Jest to raczej dezorganizacja życia gospodarczego, a nie walka z drożyzną.

Przy zagadnieniu drożyzny bardzo ważnym postulatem jest **wzmożenie produkcji,** na tej tylko idei oprzeć się powinna zdrowa i racjonalna polityka ekonomiczna.

Demagogiczna polityka podkopująca pracę, podrywa czynniki produkcji, krzywdzi społeczeństwo i nie pozwala mu wybrnąć z przepaści drożyzny.

Może nareszcie nadejdą upragnione dnie zasłużonego spokoju, wówczas sprawy ekonomiczne będą lepiej zrozumiane tak przez rząd jak i społeczeństwo.

Rozkaz Ministerstwa Spraw Wojskowych w sprawie trybu przeprowadzenia rekwizycyi, odpowiedzialności za samowolne i bezprawne odbieranie u ludności mienia i zapobiegania tego rodzaju nadużyciom.

Stale mnożą się skargi na to, iż wojsko przeprowadza samowolnie rekwizycye, że przy przeprowadzeniu rekwizycyi dopuszcza się różnych nadużyć, w końcu, iż pod pozorem rekwizycyi bezprawnie odbiera mienie u ludności.

Podobne rzeczy nie mogą być tolerowane w żadnem państwie praworządnem i w żadnej armii regularnej, jako nie dające się pogodzić z prawem, porządkiem, rygorem i dyscypliną.

Czyniąc wszystkich dowódców odpowiedzialnymi za utrzymanie w powierzonych im oddziałach, porządku prawnego, ładu i dyscypliny, zarządzam co następuje:

A) Dowódcy wszelkich stopni pouczą swych podwładnych, zwłaszcza szeregowych, iż godność żołnierza jest wysoka i zaszczytna, że żołnierzowi pod rygorem najsurowszych kar, do kary śmierci włącznie, nie wolno zniżać się do poziomu rabusia, albo bandyty, ponieważ jest on obrońcą Ojczyzny i ludności cywilnej, nie krzywdy zatem, lecz pomocy i opieki ludność od żołnierza doznać powinna.

B) Dowódcy wszelkich stopni pouczą swych podwładnych, zwłaszcza szeregowych, iż bezprawne i samowolne odbieranie u ludności mienia, pociągnie za sobą we wszystkich bez wyjątku wypadkach najsurowsze kary, do kary śmierci włącznie.

C) Dowódcy wyżsi pouczą podwładnych im dowódców niższych, iż ci ostatni, jeżeli wiedząc o popełnionych przez ich podwładnych nadużyciach przy rekwizycyach lub bezprawnem odbieraniu mienia u ludności, nie pociągną niezwłocznie winnych do odpowiedzialności, sami będą ukarani na mocy § 147. K. K. W.

Na mocy tegoż paragrafu zostaną ukarani również dowódcy wyżsi, o ile w wyżej wymienionych wypadkach nie pociągną niezwłocznie do odpowiedzialności podwładnych im dowódców niższych.

D) Oddział IV. Sztabu Minist. Spraw Wojsk. poczyni niezwłocznie stosowne zarządzenia, celem zaopatrzenia Naczelnego Dowództwa i Dowództw Okręgów Generalnych w sznurowane księgi, zawierające numerowane blankiety kwitów rekwizycyjnych według wzoru ustalonego (Dz. Rozk. Wojsk. 1919 r. Nr. 58. L. 1855) przestrzegający, by nie było numerów powtarzających się. Numery każdej następnej księgi mają stanowić dalszy ciąg numerów księgi poprzedniej. W ten sposób każde Dowództwo otrzyma inne numery.

Dowództwa Okręgów Generalnych, po otrzymaniu tych ksiąg, zaopatrzą w nie w miarę potrzeby, poszczególne Oddziały i urzędy wojskowe, których dowódca korzysta z praw najniżej dowódcy pułku.

E) Dowódcy wszelkich stopni pouczą swych podwładnych o głównych podstawowych zasadach i przepisach, normujących zarządzenie i przeprowadzenie rekwizycyi (Dz. Rozk. Wojsk. 1919 r. Nr. 50. L. 16 6. Nr. 52. L. 1641, Nr. 58. L. 1855 i 1861. Nr. 62. L. 1993. Nr. 99. L. 441 i Dz. R. Wojs. 1920. Nr. 28. Dodatek L. 7.)

W tym względzie dowódcy wszelkiego stopnia położą główny nacisk zwłaszcza na przepisy następujące:

1) Zarządzać rekwizycye mają prawo wyłącznie następujące władze wojskowe:

W kraju:

a) Minister Spraw Wojskowych;

b) Dowództwa Okręgów Generalnych;

c) inne władze wojskowe o ile zostaną upoważnionej przez Ministra Spraw Wojskowych.

Na terenie wojennym:

a) Główne Kwatermistrzostwo;

b) Dowództwa Okręgów Etapowych;

c) w wypadkach bezpośredniej, pilnej a nagłej potrzeby wszystkie dowództwa (oddziały, urzędy, instytucye wojskowe) o ile posiadają własną komisyę gospodarczą.

2) Zarządzenie rekwizycyi przez inne władze wojskowe jest bezprawiem, karanem dyscyplinarnie i niezależnie od tego w drodze sądowej, jako nadużycie władzy urzędowej.

3) Przeprowadzają rekwizycye nie władze wojskowe, lecz na ich żądanie cywilne władze administracyjne mianowicie:

a) Starostwa;

b) Magistraty miast o własnym statucie, oraz miast, posiadających własny samorząd, a w Warszawie, Lublinie i Łodzi — komisarze Rządu;

c) Urzędy gminne.

4) Przeprowadzanie rekwizycyi przez władze wojskowe jest czynem bezprawnym, podlegającym karze, ak w § 2.

5) Władze wojskowe same przeprowadzają rekwizycye bez udziału władz cy [illegible]nych:

a) na mocy specyalnego w każdym poszczególnym wypadku zezwolenia Ministra Spraw Wojskowych;

b) w bezpośrednim terenie operacyi wojennych, w braku na miejscu władz administracyjnych lub w wypadkach grożących niebezpieczeństwem zwłoki dla operacji wojennych; w tym wypadku jednak dowódcy oddziałów, przeprowadzający rekwizycyę obowiązani są dobrać sobie dwóch mężów zaufania z pośród ludności miejscowej; podpisy ich muszą być umieszczone na kwicie rekwizycyjnym, o ile takowy został wydsny.

Przeprowadzający rekwizycyę wojskowy musi się

wykazać pisemnem zezwoleniem, względnie polecenie władzy przełożonej która za to całkowitą odpowiedzialność ponosi.

6) Przeprowadzający rekwizycyę obowiązany jest niezwłocznie zapłacić całkowitą należność

W razie niemożności zapłaty obowiązany jest niezwłocznie wydać kwit rekwizycyjny wzoru ustalonego (Dz. R. Wojsk. 1919 r. Nr. 58. L. 1855).

Nie mając możności zapłacenia i nie posiadając blankietu rekwizycyjnego według wzoru ustalonego, obowiązany jest wydać niezwłocznie na zwykłym papierze kwit rekwizycyjny z pieczęcią i podpisem i z dokładnem oznaczeniem wszystkich danych, przewidzianych w rubrykach kwitu rekwizycyjnego, a w szczególności:

a) zatytułowanie „Kwit rekwizycyjny";
b) pieczęć oddziału rekwizycyjnego — wyraźny odcisk;
c) data rekwizycji;
d) gmina, powiat, kraj (województwo);
e) imię i nazwisko świadczącego;
f) rodzaj świadczenia (przedmiot, ilość, miara waga, sztuki);
g) wypłaca kasa (oznaczyć kasę, która ma dokonać wypłaty;
h) świadkowie (wymienić imiona, nazwiska i miejsce zamieszkania świadków o ile takowi asystowali przy rekwizycyi);
i) podpis kwitującego (podpis musi być czytelny).

Ponadto każdy kwit rekwizycyjny powinien zawierać dokładnie oznaczone następujące szczegóły:

a) oddział rekwirujący;
b) szarżę, przydział i nazwisko dowódcy, względnie wojskowego, przeprowadzającego rekwizycyę.

7) Wszelkiego rodzaju przymusowe zabranie cudzej własności prywatnej przez oddziały wojskowe lub poszczególnych wojskowych, dokonane z pominięciem lub uchybieniem przytoczonym przepisom, jest bezprawnym aktem samowoli, za który winni zgodnie z art. 15. ustawy z dn. 11. kwietnia 1919 r. o rzeczowych świadczeniach wojennych będą przedewszystkiem karani dyscyplinarnie, a niezależnie od tego będą oddawani pod sąd i karani za nadużycie władzy urzędowej, o ile czyn ich nie będzie zawierał znamion cięższego przestępstwa, n. p. kradzieży lub rabunku (rozboju); w tym ostatnim wypadku będą karani za to cięższe przestępstwo, kradzież lub rabunek (rozbój), co przy zastosowaniu postępowania doraźnego może pociągnąć najsurowsze kary, do kary śmierci włącznie.

8) Dowódca wojskowy, który wiedząc o popełnieniu przez podwładnych jednego z wyżej wymienionych przestępstw nie pociągnie niezwłocznie winnych do odpowiedzialności, zostanie sam ukarany na mocy art. § 147. K. K. W.

F) Ogłaszając niniejsze, rozkazuję stawić niezwłocznie przed sąd właściwy wszystkich:

1) którzy zarządzą lub przeprowadzą rekwizycyę z uchybieniem powyższym przepisom;
2) którzy pod pozorem rekwizycyi popełnią przestępstwo;
3) dowódców, którzy niezwłocznie nie ukarzą i nie pociągną do odpowiedzialności sądowej swych podwładnych, winnych wyżej wspomnianych nadużyć i przestępstw.

G) Rozkazuję wszystkim dowództwom i władzom wojskowym pod ich osobistą odpowiedzialnością okazywać niezwłocznie wszelkiego rodzaju pomoc, opiekę i współdziałanie wszystkim poszkodowanym wskutek wyżej wspomnianych nadużyć i przestępstw oraz niezwłocznie poczynić wszelkie kroki, celem wykrycia, ujęcia i oddania winnych w ręce wymiaru sprawiedliwości.

H) Osoby, poszkodowane wskutek bezprawnego zaboru własności lub wskutek czynów samowoli, powinny zwracać się z zażaleniami ustnemi i pisemnemi do wszelkich dowództw i władz wojskowych, które mają polecone okazać poszkodowanym wszelką możliwą pomoc i opiekę oraz współdziałać w wykryciu, ujęciu i oddaniu winnych w ręce sprawiedliwości.

Poszkodowani mogą również zwracać się do cywilnych władz państwowych: starostw i policyi, które to władze okażą im pomoc bądź we własnym zakresie działania, bądź skomunikują się z władzami wojskowemi.

Zażalenia takie winny być potwierdzone przez władze miejscowe jako to: wójta, sołtysa względnie burmistrza.

Wszelkie roszczenia z tytułu rekwizycyi należy skierowywać do Intendantury przy Dowództwie Okręgu Generalnego, adresując do Okręgowej Komisyi Rekwizycyjnej.

Minister Spraw Wojskowych:

K. Sosnkowski m. p.
Generał-porucznik.

Brak fachowych wiadomości organów wojskowych powodem rekwizycji

Wydz. Pras. min. spraw wojsk. podaje:

Celem uniknięcia rekwizycji, które są nie tyle podyktowane niezbędną koniecznością, ile brakiem fachowych wiadomości organów wojskowych o artykułach, które mogą być z wolnej ręki nabyte na rynku handlowym, zalecam we wszystkich tych wypadkach, w których nie zachodzi nagła i nieuniknona konieczność, uniemożliwiająca komunikowanie się z władzami centralnemi i komitetem przemysłowym przy ministerstwie spraw wojskowych oraz jeśli nie jest powszechnie wiadomo, że pewne artykuły nie s

do nabycia w wolnym handlu, by z reguły **przed zarządzeniem rekwizycyi** władze wojskowe zwracały się do komitetu przemysłowego przy min. spr. wojsk. z zapytaniem, czy nie istnieje źródło dobrowolnego zakupu danego materyału.

Komitet przemysłowy winien bezzwłocznie udzielić odpowiednich informacyj. Po otrzymaniu odpowiednich wskazówek komitetu przemysłowego, należy zwrócić się do źródeł zakupu przezeń wskazanych i do rekwizycyi przystąpić tylko wówczas, gdyby towar ofiarowany nie odpowiadał wskazanym wymaganiom. Przy zarządzeniu rekwizycyi zalecam zasięganie opinii komitetu przemysłowego co do sposobów i miejsca jej przeprowadzenia, w celu uniknięcia ewentualnych szkód gospodarczych. Co do cen panujących za artykuły zarekwirowane, należy stale zwracać się po informacye do głównego urzędu statystycznego (Warszawa Jasna 10) i komitetu przemysłowego.

Sądy doraźne za bezpodstawne rekwizycje.

W porozumieniu z Naczelnym Dowództwem wydane zostają następujące zarządzenia w celu radykalnego zwalczania masowo szerzących się rabunków, plądrowania i bezprawnych rekwizycji, popełnianych przez żołnierzy na ludności cywilnej.

W oddziałach podległych Naczelnemu Dowództwu utworzone zostają przy każdem dowództwie dywizji względnie samoistnej brygady, posiadającej sąd polowy i przy dowództwach okręgów etapowych, zaś w okręgach generalnych przy każdem dowództwie rejonów, komisje śledcze dla ścigania osób wojskowych, które dopuściły się rabunku, plądrowania, względnie bezprawnych rekwizycji. Składają się one z jednego oficera żandarmerji i jednego oficera Korpusu Sądowego i odpowiedniej ilości szeregowych żandarmerji, oznaczonej przez właściwe dowództwo.

Dział gospodarczy.

Podwyżka czynszu mieszkań o 100%. Jak się dowiadujemy, sejmowa Komisja mieszkaniowa przyjęła wniosek Rady ministrów, w tej formie, że podwyżka komornego tyczyć się będzie równomiernie procentowo wszystkich bez wyjątku lokali **bez różniczkowania stopy podwyżki**, która wynosić będzie od **lokali mieszkaniowych 100 proc.**, od **handlow.** zaś **200 proc.** od cen płaconych w czerwcu 1914 r.

Obowiązkowe święta w przemyśle i handlu. Przypominamy, że za dnie świąteczne, w których praca w myśl Art. 10 ustawy o czasie pracy w przemyśle i handlu z dnia 18 grudnia 1919. jest wzbroniona, uważa się prócz niedziel dni następujące:

Nowy rok (1 stycznia) Trzech króli (6 stycznia) dzień 3 maja, św. Apostołów Piotra i Pawła (29 czerwca) Wniebowzięcie N. M. P. (15 sierpnia) Wszystkich Świętych (1 listopada) Niepokalanego Poczęcia N. M. P. (8 grudnia) 1-szy dzień Bożego Narodzenia (25 grudnia) 2-gi dzień Bożego Narodzenia (26 grudnia) 2-gi dzień Wielkiej Nocy, Wniebowstąpienie Pańskie 2-gi dzień Zesłania Ducha Świętego i Boże Ciało.

Spadek cen kawy. Jak nam z Tryestu donoszą, spadły tam w ostatnich tygodniach znacznie ceny kawy. Cena kawy „Santos“, którą w maju b. r. notowano 110-120 szylingów za 50 kg. obniżyła się obecnie na 87 szylingów. Kawa „Rio“ w tym samym stosunku obniżyła się na 67 szylingów. Przy tych cenach zapotrzebowanie wzrasta. Obniżenie się cen tłumaczą świetnym urodzajem w Brazylii i brakiem okrętów do przewozu. Przewidują, że w Brazylii urodzaj na kawę dosięgnie 12 milionów worków, z czego 9 milionów worków przypada na „Santos“ a 3 miliony na „Rio“. Zapasy w Tryeście są minimalne, to też żądają za kawę „per prompt“ 20 szylingów więcej od wyżej wymienionych cen kawy, która dopiero za 6-8 tygodni nadejść może.

Z branży żelaza.

Mimo bardzo wysokiej podwyżki węgla, ceny żelaza prawdopodobnie nie będą u nas podwyższone, a to ze względu na konkurencye z hutami niemieckiemi, które są zmuszone nieco obniżyć ceny.

Zniżka ta jest spowodowana li tylko sytuacją walutową, bo przy obecnym stanie marki trudno znaleść nabywców. Wynika stąd, że niektórzy kupcy niemieccy są zmuszeni ofiarować towar po tańszej cenie, lecz dzieje się to nie z obawy ogólnej zniżki cen lub też tańszej produkcji, lecz wyłącznie ze względu na zobowiązania gotówkowe.

Dla orjentacji podajemy obecnie ceny niektórych gatunków żelaza u nas a w Niemczech:

Ceny detaliczne w markach polskich za 100 kg. u nas:

Żelazo sztabowe i fasonowe 1854 Mkp.
Dźwigary i żelazo U 1854 Mkp.
Szyny kopalniane 1854 Mkp.
Szyny kolejowe 1905,50 Mkp.
Odlewy handlowe 1905 Mkp.

Ceny detaliczne w markach polskich za 100 kg (przyjęto wedle kursu z dnia 27 lipca: 1 niemiecka marka — około 4,50 marek polskich) w Niemczech.

Bloki surowe 1095 Mkp.
Bloki walcowane 1200 Mkp.
Drągi żelazne 1230 Mkp.
Żelazo foremne 1230 Mkp.

Żelazo w sztabach 1440 Mkp.
Żelazo uniwersalne 1500 Mkp.
Blacha gruba 2150 Mkp.
Drut walcowany 1615 Mkp.

Monopol sacharyną. Z niewytłómaczonych dotąd powodów tak ważny artykuł żywnościowy, jakim jest sacharyna, wskutek braku cukru, oddano w monopol ograniczonej liczbie aptek, które zresztą w obec szerzących się chorób, są aż nadto pracą przeciążone. Wojna wytworzyła niestety wiele anormalnych stosunków w handlu. I tak widzieliśmy doktorów sprzedających kiełbasę i słoninę, masarzy sprzedająch czekoladę, szewców czy fryzyerów handlujących jedwabiem. I oto nowa anomalia—aptekarze sprzedający za monopolem artykuł spożywczy, zastępujący cukier. Wszak sacharynę sprzedaje się, prawie że w całym świecie, w handlach kolonialnych a i u nas jest publiczność przyzwyczajona nabywać ją w handlach kolonialnych. Wszak nawet Niemcy za czasów okupacyi w Królestwie Polskiem pozwalali na kupno i sprzedaż sacharyny kupcom kolonialnym.

Byłoby zatem wskazanem, by Izba handlowa poczyniła u odnośnych czynników przedstawienia, aby dla wygody ludności, która się tego domaga, przywrócono handlom kolonialnym sprzedaż sacharyny.

Niepowodzenie jarmarku lipskiego. Podług informacji organu Związku kupców warszawskich, tegoroczny jarmark jesienny w Lipsku doznał zupełnej porażki. Kupcy tłómaczą to ogólnym kryzysem gospodarczym, obecnie panującym, jak również trudnościami transportowymi, na które najwięcej narzekają kupcy. Niepowodzenie jarmarku widoczne było już z tego względu, że nie widać było na nim prawie wcale kupców zagranicznych z poza Niemiec. Dla Polski jarmark ten wypadł w czasie najtrudniejszym, kiedy sytuacja polityczna była znacznie niepomyślniejsza, niż teraz. Pozatem stosunki walutowe nie pozwalają nawet większym państwom handlować z Niemcami.

Najcharakterystyczniejsze jest to, że pomimo zastoju na jarmarku ceny nie spadły, a były poprostu niedostępne. Kupcy z Francji i Anglji nie robili prawie wcale żadnych transakcji na jarmarku, natomiast trochę zamówień na towary zrobili kupcy z Hiszpanji i Ameryki Południowej. Najwięcej zakupiono szkła, manufaktury i obuwia. W jarmarku uczestniczyło razem 13390 firm, z tego 4300 przypada na dział techniczny. Jarmark zwiedzało 100 tys. osób, z czego 30000 - dział techniczny.

Eksperymenty pieniężne bolszewików.

Według gazet bolszewickich, w dziedzinie pieniężnictwa bolszewicy zdobyli się na nowy eksperyment. Projektuje się wprowadzenie wypłaty pensji miesięcznych w specjalnych znakach obiegowych, które będą drukowane w różnych kolorach na każdy miesiąc i za nie będzie można otrzymywać towary jedynie w sklepach sowieckich. Niezużyte znaki pieniężne w ciągu miesiąca będą traciły swą moc. Celem tej dość oryginalnej i typowo bolszewickiej reformy pieniężnej jest wstrzymanie emisji znaków papierowych oraz uniemożliwienie prowadzenia handlu prywatnego, celem ześrodkowania go całkowicie w rękach państwa. Osobom prywatnym przyjmować wspomniane „znaki pieniężne“ będzie wzbronione. („Kupiec“)

Krakowskie Stowarzyszenie Kupców otrzymało na **dar dla żołnierza polskiego.**

1) Ignacy Kleinberger	mk	300—
2) Saul Immerglueck	„	500—
3) Samuel Blitz	„	300—
4) M. Kupfermann	„	200—
5) S. Eichorn	„	200—
6) Wilhelm Censor	„	300—
7) Chaim Goldstoff	„	100—
8) Izydor Schönberg	„	100—
9) Simche Gross	„	200—
10) Hirsch Eder	„	200—
11) Frommer i Eder	„	200—
12) Łazarz Margulies	„	500—
13) S. Landau jr.	„	100—
14) D. Bergmann	„	300—
15) K. i R. Moor	„	500—
16) A. Leibler	„	100—
17) L. Korall	„	300—
18) Sal. Lustbader	„	500—
19) Em. Eichhorn	„	400—
20) Norbert Wohlfeld	„	300—
21) Teich i Ska	„	500—
22) N. N.	„	500—
23) I. Viertel	„	200—

Zebrane przez PP. Henryka Schenkera i F. Monderera z polecenia Krakowskiego Stowarzyszenia Kupców:

„Wawel“	Św. Anny	mk.	1500—
Fma J. Meisels	Karmelicka	„	3000—
Reches Maks	„	„	500—
Rubinstein Simon	„	„	1500—
Hollander J. S.	„ towar (300-)		
Monderer Baruch	„	„	300—
Weinsberg Bertold	Zielona 11	„	3000—
Perlberger Norbert	Straszewskiego	„	10000—
Handlowa Spółka Akc. „Impex“		„	25000—
Monderer F.	Kleparz 7	„	500—
Gronner Juda	„ 3	„	500—
Leuchter Salomon	„ 3	„	200—
Halpern Mechl	„	„	500—
Gutfreund Zygmunt	Długa	„	300—
		Mk.	46800—
Kosches Edward		„	500—
M. Schenker		„	2000—
		Mk.	49300—

:-: Nowo otwarty Magazyn mebli :-:

pod firmą

MAURYCY PLESZOWSKI

Kraków, Szewska 4.

Poleca: jadalnie, sypialnie, gabinety męskie, biura, fotele rozkładane, fotele klubowe, łóżka blaszane, łóżka dziecięce, otomany, szezlongi, leżaki, materace włósienne, karniże, wieszadła stojące.
Meble koszykowe w wielkim wyborze, dywany, portyery, firanki, kapy tiulowe, serwety, narzutki na otomany, kołdry, makaty aplikowane, markizety z metra na firanki, figury porcelanowe it.p. towary, **ceny nizkie.**
Zakład Artystyczno - tapicersko - dekoracyjny przyjmuje wszelkie roboty w zakres tapicerstwa wchodzące z gwarancją szybkiego i dokładnego wykonania. „Universale" Biuro szacowania mebli, dywanów, antyków i t. p. — Szewska 4 przyjmuje wszelkie zlecenia miejscowe i z prowincji.

Biuro spedycyjne i cłowe w Krakowie ulica Starowiślna L. 50.

GOLDSTAUB i LAUF

TELEFON 2267.

Wysyłka towarów w kraju i zagranicę. Przyspieszone wagony zbiorowe z Wiednia do Polski. Oclenia towarów.

**Własne filje: Wiedeń I. Schottenring 30. Lwów Jagiellońska. Łódź Zachodnia 53.
Załatwia wszelkie w zakres spedycji wchodzące czynności. — — — Własne magazyny towarowe.**

DAWID ROZENZWEIG i Ska

KRAKÓW, KRAKOWSKA L. 6.

TELEFON 2386. 3

polecają

wielki wybór **mydła** wyrobów krajowych i zagranicznych.

Sprzedaż wyłącznie hurtowna ! ! !

Fabryka cykorji „ŁABĘDŹ"

Główna reprezentacja: Kraków, ul. Wrzesińska L 3

podaje do wiadomości swoich Szan. Odbiorców, iż, począwszy od 1 lipca b. r., przeznacza od rachunków sprzedaży

5% na rzecz tworzącej się armji ochotniczej

Powyższy procent obciąża tylko fabrykę.

MAKSYMILJAN NEUMANN

Biuro techniczne

Kraków, ul Wielopole 22.

Skład artykułów technicznych

uszczelniacze asbestowe, grafitowe konopne; płyty gumowe i na wysokie ciśnienie; węże gumowe i konopne; pasy z włosienia wielbłądów, konopne i gumowe; motory i wszelki materjał instalacyjny.

6—

Wszyscy smakosze

piją tylko znany ze swej dobroci

Miód kasztolański

z Pierwszej małopolskiej fabryki miodu

„RÓJ"

Kraków

XXII, Rynek 12.

„Perfumerja"

Mydła toaletowe krajowe i zagraniczne, wody kolońskie i toaletowe, pasty do zębów, kremy do twarzy, manicure, szczotki do włosów, zębów, grzebienie i przybory do golenia pierwszorzędnej jakości poleca

Nowo otwarta Perfumerja

Braci Landwirth

Kraków, Grodzka 46. 39

KUPCY!

Podpisujcie Pożyczkę Odrodzenia!

Biuro transportowe

ADOLFA STERNA

w Krakowie ul. św. Jana 18.

uskutecznia wszelkiego rodzaju ekspedycje w kraju i zagranicą 47—

Cukry, czekoladę, deserty czekoladowe, herbatniki, wszelkie towary kolonialne, sok malinowy, mydła toaletowe firm krajowych i zagranicznych, oraz mydło do prania I-szej jakości

poleca firma 37

Perlmutter i Goldberger

Kraków, ul. Dietla 65.

Główny skład przyborów szewskich i kamaszniczych

I. ELECHNOWICZ

WARSZAWA
Franciszkańska 31
Telefon 293-64

może dostarczyć wszelkich towarów, a mianowicie w zakresie przyborów szewskich i kamaszniczych i wszelkich narzędzi szewskich **po najtańszych** cenach, a także wysyła za zaliczeniem kolejowem i pocztowem i inkasa przez bank, przy otrzymaniu 22°/₀ zadatku 111

Wszelkie towary i artykuły, jako to: **Kółka** do obuwia wszelkiego rodzaju czarne i kolorowe, **Haki** do obuwia wszelkiego rodzaju czarne i kolor., **Gwoździki** „Urania“, Klej „Goliat“ **Radium, Dekstryna, Teksy** do obuwia, **Gwoździe** do obcasów wszelk. wielk., **Sztyfty** żelazne, **Ćwieki** drzewiane, **Glazury** w butelkach i flakonach, **Czernidło, Atrament, Kamienie** do szlifowania noży, **Guziki** do obuwia zwyczajne, kokosowe i z perłowej macicy czarne, brązowe i białe, **Centymetry** miary do obuwia **Przędza** szara, czarna i żółta, **Wosk** własnego wyrobu i własnej marki, czarny i kolorowy, **Glaspapier, Pasty** do obuwia, **Trzonki** zwyczajne do szydła, **Trzonki** „Matador“ do szydła, **Młotki Cęgi** do gwoździ i do obciągania skór, **Druciki, Koletki, Sztupry, Szarfsznity, Kolisy, Łyżka** do wyskrobania ćwieków, **Naciągacze** nikl., **Kłódki** do wyciągania kopyt, **Ochraniacze** do obuwia po 12, 15 i 20 na karton „Picadt“ i „Piro“ **Podkówki, Smoła,** i wiele innych **na składzie.**

Gwarantuję za szybkie i punktualne wykonanie zleceń.

EKSPOZYTURA URZĘDU

PROPAGANDY POŻYCZKI PAŃSTWOWEJ

W KRAKOWIE.

L. 1757.

Podpisywanie długoterminowej pożyczki państwowej z r. 1920 zostało przedłużone do 31 października 1920 r.

Pożyczka długoterminowa uwalnia w odpowiednim stopniu od pożyczki przymusowej

DYREKTOR:
Wincenty Sikora.

127

Ważne dla kupców! Największy skład hurtowny **Ważne dla kupców!**

mydeł, kosmetyków, past do obuwia, past do podłóg, mydła do prania, farb do materji artykułów gospodarczych i t. d. poleca

Dom Handlowy Leserkiewicz i Ska

KRAKÓW, Rynek główny 11, Filia pl. Szczepański 2. — RZESZÓW, Rynek 21.

Wysyłki kolejowe i pocztowe odwrotnie. 43

EKSPOZYTURA URZĘDU PROPAGANDY POŻYCZKI PAŃSTWOWEJ W KRAKOWIE L. 1763

Pożyczka przymusowa będzie ściągana.

Wobec rozsiewanych pogłosek, a nawet artykułów dziennikarskich, że nie będzie pożyczki przymusowej, Ekspozytura Urzędu Propagandy Pożyczki Państwowej w Krakowie jako organ Ministerstwa Skarbu zawiadamia ludność, że pożyczka przymusowa będzie ściągana, a tylko Komisja Skarbowo-budżetowa wprowadziła pewne zmiany, które nie usuną jednak istoty rzeczy. Zmiany wprowadzone przez Komisję skarbowo-budżetową są niewątpliwie korzystne dla ogółu ludności, zabezpieczają do pewnego stopnia dotychczasowe obciążenia hipoteczne, jednak utrzymują w mocy charakter pożyczki przymusowej nawet pod pewnymi rygorami. Projekt Komisji skarbowo-budżetowej przyjdzie niebawem pod obrady Sejmu, który ostatecznie całą sprawę załatwi, i zatem pożyczka przymusowa będzie bezwarunkowo ściągana, a ci obywatele, którzy chcą być od niej wolni, najlepiej uczynią w swoim własnym interesie, jeżeli w odpowiedniej wysokości podpiszą długoterminową pożyczkę państwową. Albowiem na podstawie ustawy z dnia 27. lutego br. ci obywatele, którzy złożą w odpowiedniej wysokości dobrowolnie długoterminową pożyczkę państwową, będą wolni od pożyczki przymusowej.

DYREKTOR:
Wincenty Sikora.

Wydawca: Krakowskie Stowarzyszenie Kupców. Red. odpow.: Henryk Schenker.
Drukarnia B. Geisbalsa Kraków-Podgórze, ul. Kalwaryjska 18. — Tel. 3379.